

Ghanan lintumatka 18.3.–31.3.2016

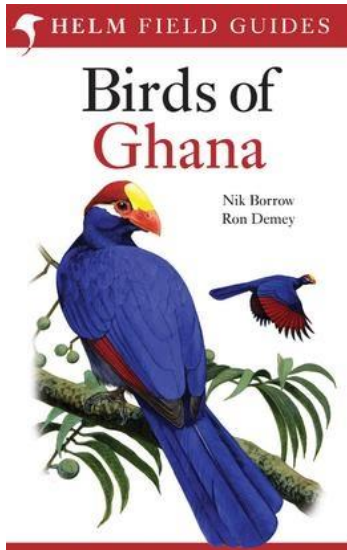
Juha Honkala

White-necked Picathartes eli keltapääljy. Kuva: Eero Rasi

Kon-Tiki Toursin lintumatkalla kierrettiin 13 maastopäivän ajan Ghanan parhailla lintupaikoilla. Päämääränämme oli retkeillä monipuolisesti erityyppisissä luontokohteissa ja samalla nähdä hyvä valikoima Länsi-Afrikan erikoisuuksia. Ryhmämme oli kokenut joukko Afrikan kävijöitä, joten matkamme ajoittaiset, lähinnä kuumasta säätilasta johtuneet epämukavuudet eivät porukkaamme hätkähdyttäneet vaan olosuhteisiin suhtauduttiin tyyneydellä. Lämpimät kiitokseni juohevasti sujuneesta matkasta ryhmälle Hannu Jauhiainen, Veli-Matti Multanen, Margareetta Naski-Multanen, Hannu Pösö, Eero Rasi ja Matti Soini. Erityisellä kiitollisuudella muistamme matkamme käytännön järjestelyistä vastanneita maaorganisaattoreita Kalu Afasi, Ziblim Ellias ja Jonathan Tsey.

Matkamme lajilistalle kertyivät miltei kaikki toivelajimme alkaen keltapääljyistä ja krokotiilinvartiasta (White-necked Picathartes ja Egyptian Plover). Erityisen onnekkaita olimme käkilintujen suhteen (16 lajia), sillä onnistuimme havaitsemaan myös harvinaiset Blue-headed Coucalin ja Black Coucalin sekä Thick-billed Cuckoon ja Yellow-throated Cuckoon. Muuta mukavaa olivat mm. 6 pöllölajia, 8 Cisticolaa sekä African Finfoot ja harvemmin nähdyt kutojat Grosbeak Weaver ja Compact Weaver. Mehiläissyöjät Rosy Bee-eater, Blue-moustached Bee-eater ja Northern Carmine Bee-eater ilahduttivat myös suuresti.

Lintumatkailumaana englanninkielinen Ghana on houkutteleva, sillä täällä tavataan niin Ylä-Guinean endeemisyyssalueen lajeja kuin levinneisyydeltään länsiafrikkalaisia lajeja, jotka ovat hankalasti havaittavissa usein vierailussa Gambiassa. Ghanan olosuhteet ovat mukavuudenhaluisellekin lintumatkailijalle useimmiten ainakin kohtuulliset, sillä tieverkko on hyvä, majapaikkojen huoneet useimmiten ilmastoituja ja ruoka täyttävää. Kun vielä maan poliittinen tilanne on vakaa ja yleinen turvallisuustaso korkea, voi lintumatkailija keskittyä rauhallisin mielin oleelliseen. Matkallamme käytimme kenttäoppaana Nik Borrow'n ja Ron Demey'n teosta *Birds of Ghana* (2010, Helm) joka on laadultaan riittävä.

Ghanan vakaus ja suhteellinen kehittyneisyys on houkutellut maahan ulkomaisia investoijia. Tästä johtuen tieverkko on hyvä, mutta alkuperäisen luonnon tila huolestuttava. Panimme merkille, että koskematonta sademetsää on enimmäkseen jäljellä vain suojelualueilla. Tämän voi todeta myös Google Earthin ilmakuvista. Suurin paine luontoon kohdistuu tiheimmin asutuilla alueilla rannikon tuntumassa, mutta metsäkoneiden työn jäljen voi nähdä myös harvaanasutuilla seuduilla. Tuntui hirvittävältä ajaa upouutta tietä myöten Nsuta forestiin. Tuon metsän kohtalo taitaa olla sinetöity. Atewan alueella kauhistelimme paljasjalkaista kullankaivuukansaa, jotka lapioin ja puskutraktorein repivät kukkuloiden kyljet auki. Viranomaiset ummistavat silmänsä, sillä mitäpä muuta nuo ihmiset voisivat henkensä pitimiksi tehdä. Näistä synkistä puolista huolimatta Ghana on antoisa lintumatkailumaa ja on aivan selvää, että paras tae mm. keltapäälukkaan kotimetsän säilymiseksi on lintumatkailu, joka tuo tuloja kyläyhteisöön.

Matkamme kohteet olivat yhdistelmä Ghanan perinteisiä, hyvin tunnettuja lintukohteita ja tuntemattomampia ja vähemmälle huomiolle jääneitä paikkoja. Alla on lyhyet luonnehdinnat kohteista. Ajokilometrejä meille kertyi noin 3 200 km.

Shai Hills reserve (1) on maisemaltaan savannimainen. Heinä- ja ruohomaiden keskellä on jyrkkä, mutta matalahko graniittikukkula, jota ympäröi kapeahko metsävyö.

Sakumono lagoon (2) on Accran kaupungin sisään työntyvä matala ja rehevä merenlahti.

Winneba plains (3) on rehevää pensaikkomaata.

Kakum National Parkin (4) ydinalue on korkeapuustoista sademetsää.

Brimsu on pensaikkomaata, jokikäytävä ja padottu juomavesiallas, Kakum NP:n kaakkoispuolella.

Brenu Beach road (5) on avointa pensaikko- ja heinämaata.

Shama on pieni rannikkokaupunki Accran länsipuolella. Shama Beach resortin pihamaalta oli hyvät näkymät merelle.

Nsuta forest (6) on korkeapuustoista sademetsää.

Amansuri wetlands (7) on nimensä mukaisesti laaja kosteikkoalue rannikon tuntumassa.

Ankasa forest reserve (8) on korkeapuustoista sademetsää.

Twifo Praso (9) on pienehkö kaupunki, jota Pra-joki halkoo.

Javare, pieni kylä Kakumin liepeillä, pensaikkoa ja sekundäärimetsää.

Bonkro forest (10) on korkeapuustoista sademetsää New Edusiaben kunnassa.

Opuro forest (11) on sekundäärimetsää ja pensaikkoa.

Mole National Parkin (12) keskeiset osat ovat puustoista savannia ruohomaineen ja juomavesipaikkoineen (water holes).

White Volta (13) on Ghanaa halkova iso joki, jonka särkillä ja rantaniityillä vierailimme lyhyesti.

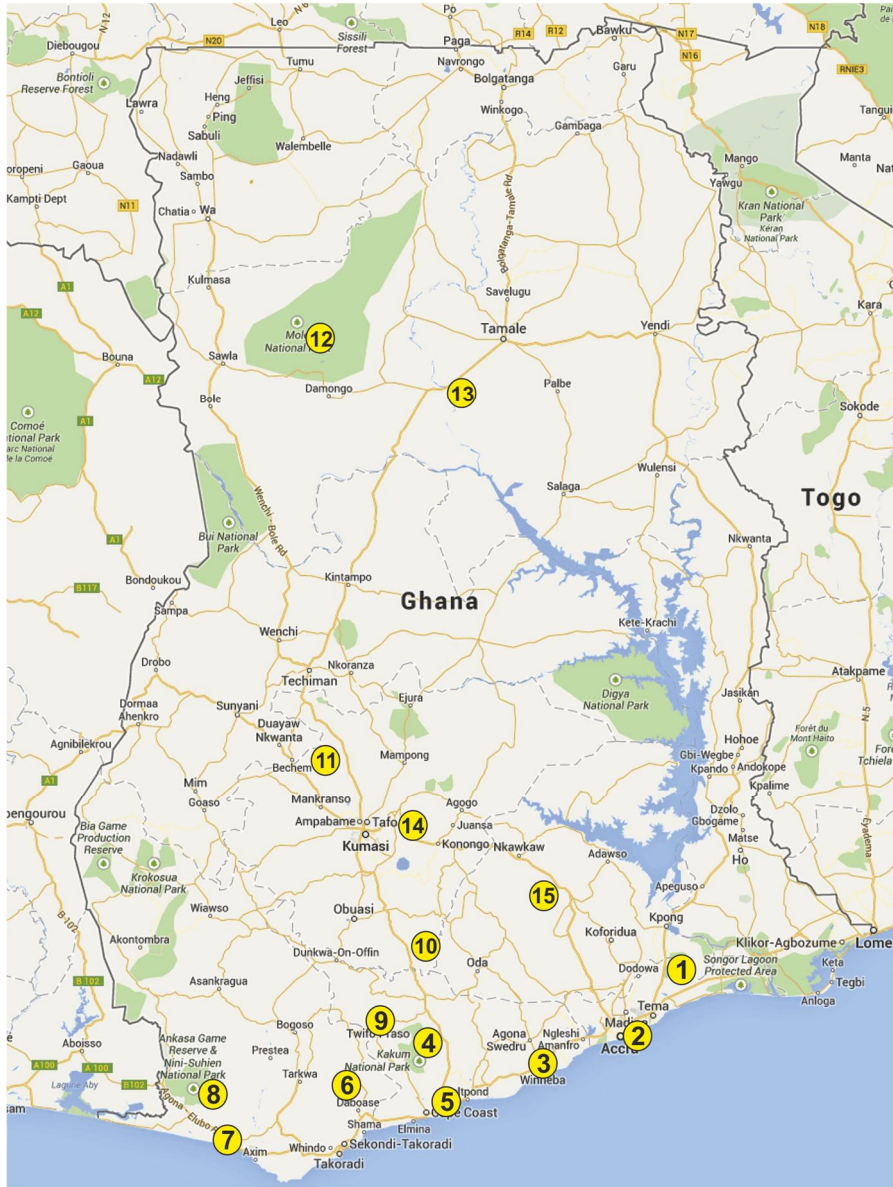
Bobiri Butterfly Sanctuary (14) on korkeapuustoista sademetsää.

Atewa forest (15) on korkeapuustoista rinnesademetsää.

Päiväohjelmamme tiivistettynä

19.3. Accra-Shai Hills-Sakumono lagoon-
Winneba plains
20.3. Kakum national park
21.3. Kakum-Nsuta forest
22.3. Nsuta forest, Amansuri wetlands,
Ankasa
23.3. Ankasa
24.3. Ankasa-Brimsu-Brenu beach road

25.3. Javare-Twifo Praso-Bonkro-Kumasi
26.3. Kumasi-Opuro forest-Mole NP
27.3. Mole NP
28.3. Mole NP-White Volta-Kumasi
29.3. Bobiri-Atewa
30.3. Atewa
31.3. Atewa-Sakumono lagoon-Accra

Matkakohteemme: 1. Shai Hills, 2. Sakumono Lagoon, Accra, 3. Winneba Plains, 4. Kakum National Park, 5. Brenu Beach road, 6. Nsuta forest, 7. Amansuri wetlands, 8. Ankasa forest, 9. Twifo Praso, 10. Bonkro forest, 11. Opuro forest, 12. Mole National Park, 13. White Volta-joki ja rantaniityt, 14. Bobiri Butterfly Sanctuary (Bobiri forest), 15. Atewa forest range.

Ohjelmamme päivä päivältä

19.3. Accra-Shai Hills-Sakumono lagoon-Winneba plains

Heräsimme aamiaiselle His Presence Hotel'issa klo 5 pintaan ja nautimme tyypillisen ghanalaisaamiaisen johon kuului pikakahvia tai pussiteetä, paistettuja munia ja paahtoleipää. Tällaisilla eväillä useimmat matkamme aamut alkoivat. Klo 5.30 nousimme pikkubussiimme ja suuntasimme läpi Accran aamuliikenteen kohti Shai Hills'iä. Aamu oli pilvinen, mutta lämmin ja kosteaa. Aamupäivällä lämpötila oli jo + 30 C. Runsaiden sateiden jäljiltä Shai Hills'in savannimainen maisema oli vihreä ja tiet pehmeitä ja upottavia. Laskimme tältä minisavannilta noin 50 Kob-antilooppia. Aamun mukavia lintuja olivat hyvin nähdyt Black-bellied Bustard ja Greyish Eagle-Owl poikue (2 poikasta). Aamupäivällä lähdimme kohti Accraa ja Sakumono lagoonia. Accran liikenne oli tukkoinen ja matka tuntui kestävän ikuisuuden, mutta viimein pääsimme laguunin länsirannalle. Alueella oli mukavasti kahlaajia ja mm. sekä kahlaajapääskyjä että arokahlaajapääsky. Lounastauko ja Accran liikenne hidastuttivat menoamme niin, että ehdimme Winneban pensaikkoille vasta klo 16.30. Mukavia lajeja olivat ennen pimeän tuloa nähdyt African Moustached Warbler, Yellow-crowned Gonolek ja Singing ja Croaking Cisticolat. Retken lajit 83.

Black-bellied Bustard, Shai Hills. Kuva: Juha Honkala

20.3. Kakum National Park

Suuntasimme Hans Cottage Botelissa nautitun varhaisaamiaisen jälkeen Kakumin kansallispuistoon, jonne saavuimme pian klo 6 jälkeen aamulla. Aamu oli tarkoitus viettää Kakumin kuuluisalla köysiradalla, eli jättipuiden runkojen varaan rakennetulla canopy walkwaylla. Porukkamme otti tämän huteran oloisen rakennelman mutinoitta vastaan. Nyt oltiin homman ytimessä. Kuljimme varovasti köysisiltä ensimmäisen jättipuun ympärille rakennetulle laiturille johon asetuimme ensimmäiseksi tunniksi. Ja lajeja alkoi vyörymään ohitsemme, ylitsemme ja alitsemme. Palm-nut Vulture, Black Sparrowhawk, Cassin's Spinetail, Sabine's Spinetail, Black Spinetail, Rosy Bee-eater, Cassin's Honeybird, Rufous-crowned Eremomela ja Violet-backed Hyliota muiden muassa vastasivat aamupäivän viihteestä. Meno oli huimaa! Onni oli matkassamme, sillä saimme olla köysiradalla aivan omissa oloissamme. Mekastavat turistit tulivat meitä vastaan poistuessamme, huh!, se oli tipalla.

Lounastauolla ihmettelimme Hans Cottage Botelin kutoja- ja haikarayhdyskuntia. Linnut olivat niin mukavan kuvauksellisesti lähellä. Iltapäivällä palasimme kansallispuistoon. Nyt suuntasimme metsäpolulle ja asetuimme tarkkailemaan vaatimatonta purouoman pätkeä, johon linnut tulevat iltapesulle. White-tailed Alethe, White-tailed Ant Thrush, Green-tailed Bristlebill, Cameroon Sombre Greenbul, Western Bearded Greenbul ja moni muu kävi puron tuntumassa pimenevässä illassa. Illan jo pimettyä näimme vilaukselta Brown Nightjarin sekä Akun Eagle-Owlin. Päivän lajit 89, retken lajit 160.

21.3. Kakum-Nsuta forest

Vietimme aamun kansallispuiston liepeillä maaseutumaisemassa ja metsässä. Ryhmämme eteneminen oli varsin verkkaista sillä katsottavaa oli paljon: mm Black Bee-eater, Red-billed Dwarf Hornbill, Speckled Tinkerbird, Melancholy Woodpecker, Spotted Greenbul, Finch's Rufous Thrush, Kemp's Longbill ja Tit Hylia olivat aamun lintujen joukossa. Klo 10.30 metsässä oli hiljaista ja meillä nälkä. Palasimme Boteliin lounaalle ja nostimme kaikki matkatavaramme autoon. Iltapäivän alussa olimme jo rannikolla, Shaman pikkukaupungissa jonne perustimme tukikohtamme seuraavaksi vuorokaudeksi. Iltapäivällä ajoimme Nsuta forestiin, jossa kävelimme metsäautotiellä pimeään tuloon saakka. Hieno metsä, joka ghanalaismetsien tapaan oli varsin hiljainen iltapäivän viimeisinä tunteina. Narrow-billed Starlingien parvi lensi ylitsemme ja kymmenkunta Piping Hornbilliä vastasivat äänimaisemasta. Illan pimetessä näimme uskomattoman hienon Great Blue Turaco-parven menossa yöpuulle. Saimme katsella Turacoja kymmenisen minuuttia – ne olivat hienoja minuutteja! Päivän lajit 97, retken lajit 207.

Tit-Hylia, Kakum NP. Kuva: Juha Honkala

22.3. Nsuta forest-Amansuri wetland-Ankasa

Palasimme varhain aamulla samaan metsään. Long-tailed Hawkit olivat nyt aktiivisia, laskujemme mukaan havaitsimme yhteensä neljä yksilöä. Aamu oli muutenkin antoisa: Black-throated Coucalit "lauuloivat" uskomattoman syvällä äänellään, Yellow-billed Turaco lensi ohitsemme, Thick-billed Cuckoo lauloi hetken, Blue-throated Rollerit partioivat latvustossa ja Spotted Honeyguide suoritti ylilennon. Palasimme lounaalle Shamaan ja tähystelimme kaukoputkilla: lähinnä vain kuningastiioja

ja räyskiä liikkui merellä. Iltapäivälle ehdimme Amansurin kosteikolle. Olimme tavattoman iloisia nähtyämme neljä Hartlaub's Duckia ja Reichenbach's Sunbirdin. Vähän ennen kuin saavutimme määränpäämme Ankasa forestin, kävimme tarkastamassa pienen lammen, jossa pulikoi African Pygmy Goose. Ankasaan tullessamme oli ilta jo hämärtyvässä. Joen ylittävältä sillalta katselimme Cassin's Flycatcheria sen nököttäessä joesta seisovan tikun nokassa. Olimme metsässä pimeään tuloon saakka ja kuulimme pari mukavaa peruspöllöä: African Wood Owlin ja Red-chested Owletin.

Hartlaub's Duck. Amansuri wetlands. Kuva: Juha Honkala

23.3. Ankasa forest

Vietimme koko päivän Ankasan metsässä, metsää halkovalla pienellä tiellä edes takaisin tallustellen. Minkäänlaista liikennettä ei ollut lainkaan. Ankasa ei ole mikään turistiryssä. Havainnointia ajatellen pieni tie oli juuri sopivan pieni, sillä kulku oli helppoa ja kaiken huomion sai kohdistaa lajeihin. Joiden näkeminen ei tässäkään metsässä ollut turhan helppoa. Maastoltaan Ankasa on tasamaata, puut ovat korkeita ja metsän alakerta hämyinen. Koko päivän urakointi toi myös palkintoja, sillä näimme mm. Red-chested Owletin, Pale-breasted Illadopsiksen, Forest Robinin, Chocolate-backed Kingfisherin, Icterine Greenbulin, Fraser's Forest Flycatcherin, Forest Chestnut-winged Starlingin ja Red-billed Helmetshriken. Päivällä kuumimpaan aikaan pidimme reilun lounastauon keräten voimia iltaretkeä varten. Retken lajit 249.

24.3. Ankasa-Hans Cottage Botel-Brimsu-Brenu Beach road

Aamun ohjelma tuhoutui klo 4.55 alkaneeseen ukkosmyrskyyn. Ryhmämme ehti kokoontua ennen pahinta sadetta aamiaissalonkimme terassille odottamaan klo viideksi tilattua aamiaista. Jouduimme pettymään. Vihdoin klo 6 pintaan sade heikkeni sen verran, että keittiöhenkilön etsinnät saatettiin aloittaa. Tuntia myöhemmin, aamiaisen jälkeen, istuimme pikkubussissamme ja ajelimme pois päin Ankasasta. Sateen vuoksi ohitimme Amansurin kosteikon ja ajoimme Kakumin liepeille tuttuun majataloomme Hans Cottage Boteliin. Lounaan jälkeen ajoimme Brimsun pensaikkomaille ja padotulle juomavesialtaalle. Lintuja oli mukavasti: African Cuckoo Hawk näyttäytyi, Black-necked Weaver parvi touhuili pensaikossa ja Black and White Flycatcher lauloi puun latvassa. Läheisellä juomavesialtaalla kohdelajimme oli African Finfoot, joka nähtiin lopulta riittävän hyvin. Iltapäivän lopuksi ajoimme rannikon tuntumaan Brenu Beach roadille. Täällä maisema ei ole kovinkaan

hohdokas, vaan lähinnä vaihtelevan korkuista pensaikkoo. Lintuja oli kuitenkin hyvin, mm. Short-winged Cisticola, Singing Cisticola, Red-faced Cisticola, Red-winged Warbler ja Compact Weaver lisättiin lajilistaamme. Illan toivelaji Preuss's Cliff Swallow oli lievä pettymys, sillä näitä pääskyjä oli vaikea nähdä kunnolla. Ensin ne olivat liian korkealla ja tullessaan alas tierumpuun yöpymään, oli jo niin hämärää, että niiden väreistä ei oikein saanut selvää. Päätimme lintupäivämme HCB:n taakse, strutsifarmin tielle, jossa näimme auton valoissa parinkymmenen (!) Long-tailed Nightjarin joukossa myös yhden Plain Nightjarin. Retken lajit 274.

Orange Weaver, Hans Cottage Botel. Kuva: Juha Honkala

25.3. Kakum, Javare-Twifo Praso-Bonkro-Kumasi

Suuntasimme aamulla Javaren kylän liepeille, aivan Kakumin kansallispuiston tuntumaan yrittämään paria projektilajia. Tässä paikassa ei päällisin puolin ollut mitään ihmeellistä: aika tavanomaisen näköistä kumpuilevaa maaseutumaisemaa pienine viljelyaloineen, pensaikkoineen ja metsikköineen. Jostain laski pienen pienen puro, jonka reunamilla pensaikko oli paikoin aukkoinen. Täällä saimme White-spotted Flufftailin ääneen ja kovalla vaivalla myös näimme vilauksia tästä pienestä metsien rantakanasta. Jo paikalle saapuessamme olimme kuulleet pensaikosta viheltelyä. Oppaamme Kalu totesi kysymykseeni: "yes, someone is there in the bush", jonka jälkeen sivuutimme puskan. Varsin oudolta tuntui, että miksi kukaan olisi siellä pensaikossa viheltelemässä. Kului noin 3 minuuttia, kun tiimimme jäsen Elias totesi: it is a Blue-shouldered Robin-Chat. Kalu meni tavallista hiljaisemmaksi tilanteen äkisti auettua hänellekin. Ja kyllä, lintu se oli, ei ihminen. Tuota uskomattoman inhimillisesti viheltelevää Robin-Chattia kaivettiin esiin seuraavat 10 minuuttia, vain vilahdustasolle päästen. Se lintu veti koko porukkaa nenästä oikein kunnolla. Tämän jälkeen näimme loistavan hienosti Red-cheeked Wattle-eyen, toisen aamun kohdelajeistamme. Nousimme autoomme ja ajoimme Twifo Prason pikkukaupungin keskelle. Pra-joen ylittävältä sillalta laskimme kahdeksan Rock Pratincolean ja muutaman White-bibbed Blue Swallown.

Iltapäivällä keskityimme ehkäpä toiseen koko matkamme huippukohteista, Bonkron metsään, jossa päämäärämme oli nähdä keltapääkaljukas, White-necked Picathartes.

Matkanjohtajalle tämä oli reissumme jännittävin iltapäivä, sillä onnistuminen nyt olisi elintärkeää. Tämä sanelisi hyvin pitkälle sen, oliko matkamme onnistunut vai ei. Nousimme autosta klo 16 aikoihin ja lähdimme hikiselle 45 minuutin marssille metsän ytimeen. Marssi huipentui jyrkkään nousuun keltapääkaljukkaiden pesäkallion juurelle, jonne armeliaasti oli rakennettu muutama istumapenkki. Otimme penkit välittömästi käyttöön ja aloimme hikisinä ja kärsimättöminä, mutta kurinalaisen äänettöminä odottamaan kaljukkaan ilmaantumista. Huolestuttavasti päivä kääntyi kohti loppuaan, ja illan syvenevä hämäryys alkoi laskeutua yllemme, kun viimein klo 17.40 keltapääkaljukas ilmaantui kallion alle. Mikä suunnaton helpotus! Ja kuinka hieno lintu! Seuraavien 15 minuutin ajan katsoimme yhteensä neljää eri yksilöä parinkymmenen metrin etäisyydeltä. Aurinko laski, sytytimme otsalamput ja kävelimme ääneti kohti kylää ja autoa. Marssimme keskeytti vain Latham's Forest Francolinin huutosarja. Kovin myöhään illalla pääsimme Kumasin kaupunkiin illalliselle.

26.3. Kumasi-Oपुरo forest-Molen kansallispuisto

Kello viideksi sovittu aamiaisen ei realisoitunut. Herätin keittiöhenkilön patjaltaan resepsuunin tiskin takaa ja hissun kissun alkoi keittiöstä kantautua paistettujen munien käryä. Kohti Oपुरo forestia pääsimme lähtemään puoli tuntia myöhässä. Harmitti, sillä se puoli tuntia oli poissa maastoajastamme. Oपुरon tienvarsimetsiä oli poltettu, joten paikan potentiaalista oli ainakin tällä kertaa menetetty osa. Ja taas harmitti! Vaan, oli meillä onnikin myötä Kalun huomattessa äänestä kaukana puun latvassa istuvan mehiläissyöjän. Se oli Blue-moustached Bee-eater, yksi Ghanan halutuimmista erikoisuuksista! Muita mukavia lajeja olivat Red-fronted Parrot, metsäkirvinen, Slender-billed Greenbul, matkamme toinen Blue-shouldered Robin-Chat, joka myös nähtiin, samoin kuin Puvel's Illadopsis.

Matkalla Molen kansallispuistoon teimme savannialueella tienvarsipysähdysten: Dark Chanting Goshawk ja Grasshopper Buzzard ja Wahlberg's Eagle nähtiin saman tien. Iltapäivällä ehdimme White Volta-joelle, jonka rantapenkereille jalkauduimme. Kohdelajimme oli krokotiilinvartija. Joen vesi oli sateiden jäljiltä korkealla ja lajille tärkeitä särkkiä oli näkyvillä vähän. Kuten myös krokotiilinvartijoita! Puolen tunnin havainnoinnin jälkeen alajuoksulta lensi kaksi lintua

Blue-moustached Bee-eater, Oपुरo forest. Kuva. Eero Rasi.

pienille särkille eteemme. Juuri, kun peli alkoi tuntua menetetyltä! Ihailimme näitä kauniita lintuja aikamme ja jatkoimme kohti kansallispuistoa, jonne ehdimme perille vasta pimeässä. Eero saapui illalliselle riemastuneena: hänen huoneensa pääsisäänkäynnin edustaa käytti nukkumapaikkana kaksi pahkasikaa. Eeron kulku tapahtui sitten takaovesta. Retkilajit 302.

27.3. Molen kansallispuisto

Aamiaisen jälkeen suuntasimme HQ:n alapuoliselle pensaikkomaalle, jossa oli lukuisia juomapaikkoja ja siksi runsaasti lintuja. Aamu alkoi ihanteellisesti, kun ensimmäiselle lintupaikalle ajaessamme takapenkiltä huudettiin ”iso musta lintu!” – auto pysäytettiin nopeasti ja samassa Abyssinian Ground

Hornbill lennähti etäämmäs – hyvä havainto, sillä kyseessä on vähälukuinen laji Ghanassa. Myöhemmin aamulla kuulin vielä sen matalaa soidinhuulua. Aamun kuluessa vastaan tulivat mm. White-backed Night-Heron, Bateleur, Gabar Goshawk, Violet Turaco, Black Scimitarbill, Yellow-breasted Apalis ja Swamp Flycatcher. Kävimme katsomassa myös neljää elefanttia, jotka rypivät liejuisessa vedessä – ne eivät olleet meistä moksiskaan. Auringon kohotessa korkeammalle, myös lämpötila nousi. Iltapäivän siestan aikaan + 36 C tuntui jo liialliselta. Pidimme pitkän lounastauon – ehkä liiankin pitkän, sillä lähdimme vasta klo 16 pohjoisen suuntaan etsimään avomaan lajeja. Lyhytkasvuiselta ruohomaalta löytyi muutama Sun Lark (nekin läähättivät) ja juomavesipaikalta Gambaga Flycatcher. Tämän jälkeen kaikki ei mennytkään aivan putkeen. Kohdelajiamme Forbes Ploveria ei löytynyt perinteisiltä paikoilta ja päivänvalo alkoi loppua. Viimeiselle ruohomaalle lähtiessämme Jonathan ilmoitti renkaan olevan puhki. Jonathan vaihtoi renkaan pikapikaa ja pian ajoimme ruoholla ympyrää, mutta auton valoissa ei näkynyt mitään, joten pysäytimme auton ja Kalu soitti Forbes Ploverin ääntä. Kuin ihmeen kaupalla Forbes Plover vastasi ja samalla auton valoista löytyi kahlaaja. Samanaikaisesti auton sivuitse lensi Standard-winged Nightjar, jonka vain osa porukastamme sai kuitattua. Sekavia hämmennyksen hetkiä... Tuijotimme edelleen hämärän rajamailla olevaa kahlaajaa, mutta linnussa ei ollut kaikki aivan kohdallaan. Nyt toteutui ”kahden linnun teoria” – kuulin Forbes Ploverin jota emme nähneet, ja näimme Black-headed Lapwingin, jota emme kuulleet. Sekavissa tunnelmissa ajoimme Molen lentokentälle etsimään kehrääjiä. Loppupäivän tapahtumiin jotenkin istui sekin, että emme nähneet yhtään mitään. No, Molen ravintolassa Star-olut oli kylmää ja pullot riittävän isoja ja ruoka-annokset riittäviä. Retkilajit 346.

Abyssinian Roller, Mole NP. Kuva: Juha Honkala

28.3. Molen kansallispuisto-White Volta-Kumasi

Ajoimme varhain aamulla lentokentän ohi pohjoisen suuntaan aina Magnoron kylään asti, jonka ympäristössä vietimme rauhallisesti kävellen koko aamun. Lintuaamu oli mainio: pian autosta tielle laskeuduttuamme lensi ylitsemme Bat Hawk ja kaksi Palm-nut Vulture’a ja kaksi Brown Babbler’ia. Myös kaksi Red-headed Lovebirdia ohitti meidät matkalennossa. Pienen aukean takana puussa istui Western Banded Snake Eagle ja aukean reunassa peuhasi isohko parvi Northern Red Bishop’ia. Siirryimme aluetta halkovan jokikäytävän puiden katveeseen ja kuittasimme retkipinnaksi Square-tailed Drongon ennen kuin aloitimme paluumatkan Molen lounaspaikkaa kohden. Teimme välilaskun Mole airstripille (jonne edellisen kerran on laskeutunut lentokone vuonna 1997), ja seisoskelimme varttitunnin verran helteessä. Lentokentän reunapuissa lauloi Lesser Honeyguide, joka saatiin atrapin avulla suorittamaan menopaluu lento: ensin ylitsemme kentän toiselle puolen ja sitten lähtöpaikkaan palaten. Aiheuttamaamme häiriöön ja havaintoon tyytyväisinä suuntasimme lounaalle, jonka jälkeen

edessä oli ajomatka Kumasiin. Alkuiltaan päivän helteisiksi hetkiksi ehdimme White Volta-joen tuntumaan matalakasvuiselle niittyalueelle. Uusiksi retkilajeiksi kuittasimme mm. African Hawk-Eagle'n, Northern Carmine Bee-eater'in, Black-backed Cisticola'n ja Black-faced Quailfinch'in. Kumasiin (Silicon Lodge) saavuimme vasta auringonlaskun jälkeen. Retkilajit 361.

29.3. Kumasi-Bobiri butterfly sanctuary-Atewa forest range.

Matka Kumasin itäreunalta Bobiriin on lyhyt, sillä ehkäpä jo puolisen tuntia aamukahvin jälkeen olimme Bobirin metsää halkovalla pienellä tiellä. Olosuhteet lintujen katsomiseen ovat periaatteessa Bobirissa oivalliset. Homma hankaloittaa lähinnä huimaavan korkeat puut, joiden latvuksissa suurin osa linnuista tuntuu viihtyvän. Katseluelämykset ja kuvausessiot jäivät siis käynnillämme melko vähiin jahdatessamme puuttuvia lajeja. Kitsastellen Bobiri herutti Forest Wood Hoopoen, White-crested Hornbillin, Blue Cuckoo-Shriken ja Magpie Mannikinin, sitten meni purkin kansi kiinni. Ajoimme Atewan alueelle ja asetuimme Royal Bleumich Hotel'iin, joka kuninkaallisesta nimestään huolimatta suvaitsi majoittaa joukon suomalaisen lintuharrastajan näköisiä lintuharrastajia. Ilta päivän viimeiseksi tunniksi ajoimme Atewan metsäalueen reunaan ihmetellen valtoimenaan rehottavaa villiä kullankaivuuta. Kylien liepeet ja kukkuloiden kyljet oli miltei kaikkialla avattu ja käännetty punaiselle lateriitille. Monin paikoin näimme sandaalijalkaisia kullankaivajia lapiot olalla. Kultaa kuulemma löytyy täältä hyvin. Sääli! Lintuilla oli aktiivinen, mutta uusia lajeja ei enää tahtonut löytyä. Kuittasimme kuitenkin Buff-throated Sunbird'in ja Grosbeak Weaverin. Retkilajit 367.

30.3. Atewa forest range.

Tästä päivästä tuli eräänlainen matkamme kohokohta. Nousimme hikimäeksi nimettyä rinnettä 400 m noin 3,5 km matkalla heti aamutuimaan. Pääsimme mäen lakialueelle aamupäivällä ja täältä, noin 800 m korkeudelta, matkamme lakipisteestä löysimme mukavan istuma- ja levähdyspaikan. Niin, oli lämmin päivä tänäänkin, ihan perinteiseen Ghanan malliin. Ja tänään oli myös lintuja, hyviä lajeja: Yellow-throated Cuckoo, Blue-moustached Bee-eater (jo toinen havainto matkallamme), Chocolate-backed Kingfisher (loistavasti nähtynä), Forest Scrub Robin, Green Sunbird ja White-crested Hornbill. Maxwell's Black Weaver oli metsäisillä rinteillä yleinen, laskimme yhteensä noin 30. Ilta päivän lepäilimme

kuninkaallisessa majatalossamme ja kuivattelimme varusteita. Varsin hyvin matkamme olosuhteita kuvasi erään ryhmäläisemme kertomus housujensa nahkavyöstä. Se oli hien läpikastelema, eikä ikinä ehtinyt yön aikana kuivumaan! Loppu ilta päivällä ajoimme tunnin verran Atewan metsää halkovalle pikkutielle, tarkoituksena

African Emerald Cuckoo, Atewa forest range. Kuva: Juha Honkala

paikallistaa vielä jokunen uusi laji. Metsä oli kuitenkin vaisu ja linnut hiljaa. Mieleenpainuvien kokemus oli nähdä erään jättipuun kelo, jonka paljas runko oli täpösen täynnä Bristle-nosed Barbet'tien pesäkoloja. Arvioimme paikalla olleen noin 50 Barbettia pesimä- ja kolopuuhiissa. Käsittämätön näky! Retkilajit 378.

31.3. Atewa forest range-Sakumono lagoon, Accra.

Viimeisen maastopäivän aamuna ajoimme takaisin eilisiltaiselle metsätielle yrittämään vielä puuttuvia lajeja. Aamu ei ollut juuri iltaa parempi, vaikka lintumaailmassa olikin nyt enemmän katseltavaa, koreimpana ehkä African Emerald Cuckoo, joka vihdoinkin nähtiin hyvin, sekä Western Bluebill, Golden Greenbul, Crested Malimbe ja Black Bee-eater. Nyt piti keksiä nopeasti jotakin, joka kohottaisi tunnelmia viimeisenä Ghanan matkapäivänämme. Ja jo klo 8.40 nousimme autoon ja teimme U-käännöksen: suunta hotellille, jossa suihku, pakkaus ja check-out. Nautimme varhaisen lounaan jo tutuksi tulleessa Lindan lounaspaikassa ja suuntasimme Accraan. Kohde oli ensimmäiseltä matkapäivältämme tuttu Sakumono lagoon, jossa päämääränämme oli yrittää Black Coucal'in näkemistä iltapäivän helteessä. Kohtalainen haaste, mutta ainakin maisema vaihtui. Kiikaroimme laguunin rantoja ja totesimme kevätmuuton edenneen. Suokukot olivat lähteneet, samoin kahlaajapääskyt ja pitkäjalat. Kuovisirrejäkin oli vähemmän, mutta valkovikloja ja tyllejä oli nyt runsaasti. Uusia retkilajejakin tuli: lampiviklo, pronssi-iibis, sulttaanikana ja – Black Coucal! Olimme nousseet rannalle rakennettuun betoniseen lintutorniin, joka antoi suojaa auringolta, mutta haittapuolena oli kattorakenteessa asuvien lepakoiden lanta joka tuoksahti maastokenkiemme alla. Tähystelimme sinne tänne. Black Coucal viihtyy kuulemma rantaviivan korkeakasvuisissa ruokosaarekkeissa. Aikaa kului ja homma tuntui vaikealta. Mutta niin vain Elias tokaisi jonkun ajan kuluttua näkevänsä linnun. Ja näin olikin, Black Coucal liuskeli eräässä ruokosaarekkeissa ja jostain syystä se nousi hiljalleen kasvillisuuden keskellä ylemmäs ja tähysteli ympärilleen. Lintu saatiin

Ghanan ryhmämme Atewan vuorella raskaan aamun jälkeen. Vasemmalta oikealle Kalu, Veli-Matti, Matti, Juha, Marke, Eero J., Hannu, Elias ja Eero R. Kuva: Jonathan.

putkeen ja kaikki näkivät sen loistavasti. Tämän jälkeen kukaali lähti lentoon ja lensi suoraan meitä kohti satakunta metriä laskeutuen ruovikkoon eteemme, johon se lopullisesti katosi. Tämä oli loistava lopetus Ghanan matkallemme, sen näki koko porukan ilahtuneista ilmeistä! Nyt ei ollut enää mitään oleellista tehtävää, joten nousimme autoon ja ajoimme lentokentälle. Hyvästelimme oppaamme Kalun ja Elliaksen ja kuljettajamme Jonathanin. Klo 20 aikoihin nousimme Turkish Airlinesin lennolle kohti Istanbulia, jonka kautta palasimme kotiin aprillipäivänä puolilta päivin. Retkilajit 379.

Retkemme lajilista

Lajilistamme noudattaa kutakuinkin maasto-oppaan taksonomiaa, järjestystä ja nimitystä. Eräiden lajien kohdalla on kuitenkin tehty poikkeuksia maasto-oppaassa esitettyihin tietoihin. Nämä perustuvat lajien statuksen muuttumiseen yleisen tietämyksen lisääntytyä. Lajilista ei siis noudata puhtaasti maasto-oppaan listaa, ei myöskään IOC:n worldbirdnames.org tai Howard&Mooren lajilistoja, vaikka näihin kuitenkin viitataan. IOC:n verkkosivulta on ladattavissa tuorein IOC:n julkaisema luettelo maailman lintulajeista, sekä vertailutaulukko esim. IOC:n ja Howard&Mooren tuoreimpiin taksonomisiin ja nimityksiin.

Reed Cormorant *Microcarbo africanus*

Yleinen laji. Havaintoja kuutena päivänä, yht. 70 yksilöä.

Great Cormorant *Phalacrocorax carbo*

Yksinäinen lintu lensi merellä 22.3. Shama Resortin pihasta havaittuna.

White-backed Night Heron *Gorsachius leuconotus*

Tämän piilottelevan ja harvalukuisen haikaran näimme aamupäivän valossa Molen kansallispuistossa. Lintu oli päivehtimässä ison puun alla varjossa, lähellä vesipaikkaa.

Black-crowned Night Heron *Nycticorax nycticorax*

Hans Cottage Botel, 1 ja Mole NP, 1.

Squacco Heron *Ardeola ralloides*

Näimme lajin kolmena päivänä, vaikutti olevan yleinen Sakumonon laguunilla, jossa noin 10 molemmilla käynneillämme.

Western Cattle Egret *Bubulcus ibis*

Yleinen ja paikoin runsas. Hans Cottage Botelin pihamaalla pesi ja asui noin 140 lintua. Yhteensä kirjasimme muistiin noin 1 300 yksilöä.

Striated Heron *Butorides striata*

Kirjasimme matkan varrelta muistiin havintoja seitsemältä päivältä, useimmiten yksittäisiä lintuja.

Great Egret *Ardea alba*

Sakumono lagoon, 19.3. yht. 40, tämän jälkeen havaintoja vain kahdelta matkapäivältä.

Little Egret *Egretta garzetta*

Kirjasimme matkan varrelta muistiin 31 yksilöä neljältä päivältä.

Western Reef Heron *Egretta gularis*

Näimme yht. 6.

Grey Heron *Ardea cinerea*

Mole NP, 1, matkan ainoa.

Black-headed Heron *Ardea melanocephala*

Mole NP, vain 1.

Purple Heron *Ardea purpurea*

Näimme yht. 5 kolmena päivänä.

Hamerkop *Scopus umbretta*

Kirjasimme muistiin 6 yksilöä matkamme varrelta.

Woolly-necked Stork *Ciconia episcopus*

Mole NP, yht. 5.

Hadada Ibis *Bostrychia hagedash*

Mole NP, yht. 6.

Glossy Ibis *Plegadis falcinellus*

31.3. Sakumono lagoon, 3.

White-faced Whistling Duck *Dendrocygna viduata*
Melko yleinen, havaintoja neljänä päivänä yht. 155, mm. Sakumono lagoon 31.3., noin 100.

African Pygmy Goose *Nettapus auritus*
Tämän kauniin sorsan näimme Ankasa forestiin mennessä pienellä lammella, jossa 6 yksilöä.

Hartlaub's Duck *Pteronetta hartlaubii*
Matkamme toivelajeja. Olipa mahtavan hienoa nähdä neljä upeaa kanelisorsaa Amansurin suojelualueen laidalla, liejuranaisella kosteikolla.

Palm-nut Vulture *Gypohierax angolensis*
Näimme Kakumin kansallispuistossa yhden ja Molessa kaksi.

Osprey *Pandion haliaetus*
Kalasääski lensi ylitsemme 22.3. Amansurin kosteikolla. Tässä osassa Afrikkaa talvehtii suomalaisiakin sääksiä.

White-backed Vulture *Gyps africanus*
Molen kansallispuistossa näimme laskujemme mukaan 13 ja Brenu Beach Roadilla 2.

Hooded Vulture *Necrosyrtes monachus*
Yleisin korppikotka, näimme lajin yhdeksänä päivänä, yhteissumma 69.

African Harrier-Hawk *Polyboroides typus*
Melko yleinen metsien ja pensaikkomaiden petolintu, havaintoja viitenä päivänä, 1-4 / päivä.

Bateleur *Terathopius ecaudatus*
Näimme Mole NP:ssa yht. 4, puolet nuoria ja puolet vanhoja.

African Cuckoo-Hawk *Aviceda cuculoides*
24.3. Brimsu, 1 ja 29.3. Bobiri, 1.

Black-winged Kite *Elanus caeruleus*
Näimme yhteensä neljä kolmena matkapäivänä.

Bat Hawk *Macheiramphus alcinus*
28.3. Mole NP, 1.

Yellow-billed Kite *Milvus migrans aegyptius*
Yleinen ja runsas kaikkialla, havaintoja jokaiselta päivältä, runsain päivä 24.3. jolloin 200, matkan yhteissumma noin 700.

Western Marsh Harrier *Circus aeruginosus*
Sakumonon laguunilla näimme molemmilla käynneillämme 1-2 lintua.

Western Banded Snake Eagle *Circaetus cinerascens*
28.3. Molen kansallispuiston liepeillä näimme nuoren linnun.

Shikra *Accipiter badius*
Havaitsimme vain yhden Shai Hills'illä ensimmäisenä päivänämme.

Lizard Buzzard *Kaupifalco monogrammicus*
Näimme vain yhden 28.3. Molen kansallispuiston reunalla.

Dark Chanting Goshawk *Melierax metabates*
Molen kansallispuistoon mennessä näimme matkamme ainoat kolme.

Gabar Goshawk *Micronisus gabar*
Näimme Molen kansallispuistossa kaksi.

Red-thighed Sparrowhawk *Accipiter erythropus*
20.3. Kakum NP, 1 ja 29.3. Atewa forest, 1.

Black Sparrowhawk *Accipiter melanoleucus*
20.3. Kakum NP, 1 ja 21.3. Nsuta forest, 1.

Red-chested Goshawk *Accipiter toussenelii*
20.3. Kakum NP, 1.

Congo Serpent Eagle *Circaetus spectabilis*
Matkan tähtilajeja! 23.3. ensin kuulumme ja myöhemmin näimmekin yhden linnun Ankasan metsässä.

Long-tailed Hawk *Urotriorchis macrourus*
22.3. Nsuta forestissa ensin kuulumme kaksi ja vähän myöhemmin näimme kaksi eri lintua. Lisäksi 29.3. Bobiri, 1.

Grasshopper Buzzard *Butastur rufipennis*
26.3. matkalla Moleen, 1 ja 28.3. Molen liepeillä, 2.

Red-necked Buzzard *Buteo auguralis*
Neljänä päivänä yhteensä neljä nähtyä.

European Honey Buzzard *Pernis apivorus*
Ankasassa lounastauon aikaan 23.3. osa ryhmästämme näki yhden. Lisäksi Atewassa 30.3. yksi.

African Hawk-Eagle *Aquila spilogaster*
White Voltan niityillä 28.3. näimme yhden.

Ayres's Hawk-Eagle*Hieraetus ayresi*

27.3. Molen kansallispuistossa lintu tuli leijaillemaan päällemme aamupäivän lämmössä.

Ayres's Hawk-Eagle, Mole NP. Kuva: Juha Honkala

Wahlberg's Eagle*Hieraetus wahlbergii*

Matkalla Moleen näimme taukopaikalla ainakin yhden tumman yksilön.

Lanner Falcon*Falco biarmicus*

Shai Hills, 2, Brenu Beach Road, 1 ja matkalla Mole NP, 2.

Common Kestrel*Falco tinnunculus*

Accran ympäristössä yhteensä neljä ensimmäisenä matkapäivänä ja 29.3. Atewaan tullessa tien varressa 1.

Grey Kestrel*Falco ardosiaceus*

19.3. Shai Hills, 1 ja 24.3. Brenu beach road, 1.

African Hobby*Falco cuvierii*

19.3. Shai Hills, 1.

Helmeted Guineafowl*Numida meleagris*

Helmikanoja näimme Shai Hills'illä 2, ja Molen kansallispuistossa yhteensä 24.

Latham's Francolin*Peliperdix lathamii*

25.3. Bonkron metsässä iltahämärissä (oikeastaan jo pimeässä) kuulin lajin kaikuva ääntelyä.

Ahanta Francolin*Pternistis ahantensis*

Havaintoja neljänä päivänä: Nsuta forest, Ankasa (majapaikkamme takana keskellä yötä kovaääninen) ja Bonkro forest.

Double-spurred Francolin*Pternistis bicalcaratus*

Näimme yhteensä yhdeksän neljänä matkapäivänä.

Stone Partridge*Ptilopachus petrosus*

Havaitsimme 26.3.-28.3. yhteensä 18, suurin osa Molessa.

White-spotted Flufftail*Sarothrura pulchra*

Hankala laji nähdä, kuten kaikki Flufftailit. Kuulin kyllä yhteensä peräti viisi yksilöä (Ankasa, Javare, Opuro, Atewa), ja näistä kahta yritimme saada esiin. Javaren lintu oli ns. helpossa paikassa puoliavoimessa puronotkossa, mutta otus teetti tuskallisen paljon töitä ennen kuin suostui minimaalisesti näkymään.

Black Crake*Amaurornis flavirostra*

Hans Cottage Botelin lammella oli 1, Opuron tulvapensaikossa 3 ja Molen kansallispuiston lampareilla 2.

African Finfoot*Podica senegalensis*

24.3. etsimme lajia Brimsun sameavetisistä joesta. Turhaan. Puolta tuntia myöhemmin yläjuoksun vesialtaalla oli kaksi yksilöä, joista toisen näimme hyvin, mutta lyhesti.

African Jacana*Actophilornis africanus*

Yleinen erilaisilla kosteikoilla.

Common Moorhen

Gallinula chloropus

26.3. Opuro, 1.

African Swampphen

Porphyrio madagascariensis

31.3. Sakumono lagoon, 1.

Black-bellied Bustard

Lissotis melanogaster

Shai Hillsin savannilla näimme yhden linnun ja Winneba Plainsilla toisen.

Senegal Thick-knee

Burhinus senegalensis

Melko yleinen, havaitsimme viitenä päivänä yht. 15.

Senegal Thick-knee, Brenu beach road. Kuva: Juha Honkala

Black-winged Stilt

Himantopus himantopus

19.3. Sakumono Lagoon, 60.

Black-winged Pratincole

Glareola nordmanni

19.3. Sakumono Lagoon, 1.

Collared Pratincole

Glareola pratincole

19.3. Sakumono Lagoon, 15.

Rock Pratincole

Glareola nuchalis

25.3. Twifo Praso, Pra-joen silta, 8.

Egyptian Plover

Pluvianus aegyptianus

Matkamme toivotuimpia lintuja! Onneksemme näimme White Volta-joella yhteensä 2!

Forbes's Plover

Charadrius forbesi

27.3. vain kuulimme Molen kansallispuiston arolla yhden ääntelevän linnun illan jo pimettyä. Sekavassa tilanteessa tuijotimme auton valojen rajamailta löytynyttä kahlaajaa, jonka tuntomerkit eivät oikein sopineet.

Common Ringed Plover

Charadrius hiaticula

19.3. Sakumono lagoon, 20, 22.3. Amansuri, 6 ja 31.3. Sakumono lagoon, 100.

African Wattled Lapwing

Vanellus senegallus

19.3. Sakumono lagoon, 3, 24.3 Brenu beach road, 1, 29.3. Mole NP, 5.

Black-headed Lapwing

Vanellus tectus

27.3. Mole NP, 1 – löysimme pimeydestä tämän lajin yrittäessämme Forbe's Ploveria.

Spur-winged Lapwing

Vanellus spinosus

Sakumonolla näimme matkan alussa 40 ja lopussa 10. Lisäksi 22.3. Amansuri, 2.

Black-tailed Godwit

Limosa limosa

19.3. Sakomono lagoon, 10 ja 31.3. sama paikka, 2.

Grey Plover

Pluvialis squatarola

Winneba Lagoon, yht. 34.

Curlew Sandpiper

Calidris ferruginea

19.3. Sakumono lagoon, 100 ja 31.3. sama paikka, 40.

Whimbrel

Numenius phaeopus

22.3. Amansuri, 7.

Ruff

Philomachus pugnax

19.3. Sakumono lagoon, 5.

Spotted Greenshank	<i>Tringa erythropus</i>
19.3. Sakumono lagoon, 1.	
Common Greenshank	<i>Tringa nebularia</i>
Havaitsimme lajin neljänä päivänä, yht. 62.	
Marsh Sandpiper	<i>Tringa stagnatilis</i>
31.3. Sakumono lagoon, 2.	
Common Sandpiper	<i>Actitis hypoleucos</i>
Havaitsimme lajin viitenä päivänä, yht. 20.	
Wood Sandpiper	<i>Tringa glareola</i>
Sakumono lagoon, molemmilla käynneillä paikalla 50, lisäksi 22.3. Amansuri, 4.	
Royal Tern	<i>Thalasseus maximus</i>
21. ja 22.3. Shama, yhteensä 40.	
Caspian Tern	<i>Sterna caspia</i>
22.3. Shama, yhteensä 10.	
Black-billed Wood Dove	<i>Turtur abyssinicus</i>
19.3. Shai Hills, 1 ja 22.3. Mole NP, 1.	
Blue-spotted Wood Dove	<i>Turtur afer</i>
21.3. Ankasa, 1Ä ja 24.3. Brimsu, 1.	
Blue-headed Wood Dove	<i>Turtur brehmeri</i>
Havaintoja viitenä päivänä, yht. 13 yksilöä.	
Tambourine Dove	<i>Turtur tympanistria</i>
Yleinen metsäkyhky, kuutena päivänä havaitsimme 1-20 / päivä, yhteensä 36.	
Rock Dove	<i>Columba livia</i>
Yleinen taajamissa, näimme pulun 11 päivänä, yhteensä 370.	
African Green Pigeon	<i>Treron calvus</i>
Yleinen, havaitsimme 4 päivänä, 1-32 / päivä, yhteensä 33.	
Laughing Dove	<i>Spilopelia senegalensis</i>
Havaitsimme lajin kymmenenä päivänä, yhteensä kirjassimme muistiin 194 yksilöä.	

Laughing Dove, White Volta river. Kuva: Juha Honkala

Red-eyed Dove	<i>Streptopelia semitorquata</i>
Yleinen, havaitsimme sen yhdeksänä päivänä, 2-15 / päivä.	
Vinaceous Dove	<i>Streptopelia vinacea</i>
Yleinen Molen NP:n ympäristössä, jossa yhteensä 105 kolmena päivänä.	
Red-headed Lovebird	<i>Agapornis pullarius</i>
28.3. Mole NP:n reunamilla kaksi ylilentävää.	
Red-fronted Parrot	<i>Poicephalus gulari</i>
21.3. Nsuta forest, 5 ja 26.3. Opuro forest, 2.	
Senegal Parrot	<i>Poicephalus senegalus</i>
19.3. Shai Hills, 12 ja 27.3. Mole NP, 6.	

Rose-ringed Parakeet *Psittacula krameri*
28.3. Mole NP, 6.

Western Plantain-eater *Crinifer piscator*
Yleinen, havaitsimme lajin 7 päivänä.

Great Blue Turaco *Corythaeola cristata*
21.3. Nsuta forest, 10. Iltapäivämme Nsutan metsässä kruunasi yöpymään menossa olevien jättiturakojen parvi. Oli hienoa katsella niiden sulavaa liikehdintää oksistossa.

Violet Turaco *Musophaga violacea*
Tämän hienon turakon näimme Mole NP:ssa kahtena päivänä, yhteensä kolme lintua.

Yellow-billed Turaco *Tauraco macrorhynchus*
Havaitsimme lajin kolmena päivänä: yhteensä seitsemän yksilöä Kakum NP:n reunamilla ja Ankasassa.

Green Turaco *Tauraco persa*
Havaitsimme lajin kolmena päivänä Kakumissa, Ankasassa ja Brimsussa.

Olive Long-tailed Cuckoo *Cercococcyx olivinus*
Kuulimme lajin kolmesti Kakumissa, Ankasassa ja Bonkron metsässä, aina iltahämärissä.

Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius*
24.3. Brenu beach road, 2.

Levaillant's Cuckoo *Clamator levaillantii*
19.3. Winneba plains, 4 ja 30.3. Atewa forest, 1.

Black Cuckoo *Cuculus clamosus*
Kuulimme ja näimme lajin neljänä päivänä, yht. 4 yksilöä. Bobirin metsässä onnistuimme lajin näkemään.

African Cuckoo *Cuculus gularis*
Näimme yhteensä 3 Mole NP:ssa.

Red-chested Cuckoo *Cuculus solitarius*
Ainoa havaintomme oli kuulohavainto kaljukkaan kotimetsässä Bonkro forestissa 25.3.

Thick-billed Cuckoo *Pachycoccyx audeberti*
Tämän laajalle levinneen, mutta harvinaisen käen kuulimme 22.3. Nsuta forestissa.

Diederik Cuckoo *Chrysococcyx caprius*
Matkamme ainoan näimme Kakum NP:n lähellä Javaren kylässä, jossa koiras lauloi pitkään puun latvassa.

African Emerald Cuckoo *Chrysococcyx cupreus*
Kuulimme ja näimme yhteensä 13 yksilöä kahdeksana matkapäivänä kaikilla sademetsäkohteilla.

Yellow-throated Cuckoo *Chrysococcyx flavigularis*
Tämä harvinainen käki oli Atewan raskaan "hikimäkipävelyn" parhaita lajeja. Aamupäivän puolella jo menttiin, kun käki lauloi aivan polun vieressä lyhyesti, mutta erittäin kuuluvasti.

Klaas's Cuckoo *Chrysococcyx klaas*
Yleinen pensaikkomailla, havaitsimme 7 päivänä, yhteensä 12 yksilöä.

Black Coucal *Centropus grillii*
Tämän laajalle levinneen, mutta harvinaisen kosteikkojen kukaalin näimme matkamme viimeisenä päivänä Sakumonon laguunilla.

Black-throated Coucal *Centropus leucogaster*
Havaitsimme yht. 5 kolmena päivänä.

Blue-headed Coucal *Centropus monachus*
24.3. Brimsun pensaikkomailla näimme ja kuulimme yhteensä kolme yksilöä.

Senegal Coucal *Centropus senegalensis*
Yleisin kukaali, havaintoja 7 päivänä, yhteensä 30 yksilöä.

Yellowbill *Ceuthmochares aereus*
Näimme ja kuulimme kolmena päivänä yhteensä neljä yksilöä.

Greyish Eagle-Owl *Bubo cinerascens*
Shai Hills'in kalliolta kiikariin osui kahden poikasen poikue, lisäksi Mole NP:ssä nähtiin yksi ja kuultiin kaksi majapaikkamme pihaan varhain aamulla ennen aamiaista.

Akun Eagle-Owl *Bubo leucostictus*
20.3. näimme ja kuulimme tämän hienon pöllön Kakum NP: n sisäänkäynnin läheisyydessä iltapimeällä.

Fraser's Eagle-Owl *Bubo poensis*
24.3. Ankasa, Ä1. Osa hereillä olleesta porukastamme kuuli Fraser'sin huhuilun yöllä muiden nukkuessa.

African Wood Owl *Strix woodfordii*
22.3. Ankasa, Ä1.

Pearl-spotted Owlet *Glaucidium perlatum*
Kuulimme kaksi Mole NP:n puustoisella savannialueella 27.3.

Red-chested Owlet *Glaucidium tephronotum*
22.3. Ankasassa kuulimme yhden iltahämärissä. Seuraavana päivänä oppaamme Kalu kaivoi ilmiömäisesti näkyville ajoittain äännelleen tropiikkivarpuospölyn ylhäältä puusta.

Long-tailed Nightjar *Caprimulgus climacurus*
Yleisin kehrääjä, havaitsimme kuutena iltana yhteensä 27.

Brown Nightjar *Veles binotatus*
20.3. Kakum NP, iltahämärissä yksi lintu lauloi ja lenteli atrapin ärsyttämänä ympärillämme palatessamme metsästä.

Plain Nightjar *Caprimulgus inornatus*
24.3. Hans Cottage Botelin takaa strutsifarmin tieltä löysimme lajia erityisesti hakiessamme yhden naaraan, josta otimme epäteräviä kuvia auton valoissa.

Standard-winged Nightjar *Macrodipteryx longipennis*
27.3. Mole NP, illalla yksi koiras lensi automme ohitse ollessamme puiston aromaisella alueella.

Cassin's Spinetail *Neafrapus cassini*
Näimme neljä Kakum NP: ssa ja kaksi Nsuta forestissa.

Sabine's Spinetail *Rhaphidura sabini*
Näimme kolme Kakum NP: ssa.

Black Spinetail *Telacanthura melanopygia*
Näimme viisi Kakum NP: ssa.

Mottled Spinetail *Telacanthura ussheri*
Näimme kaksi auton ikkunasta Accrassa.

Little Swift *Apus affinis*
Paikoitellen yleinen, havaintoja kahdeksana matkapäivänä, paras päiväsumma 25.3. jolloin 500.

African Palm Swift *Cypsiurus parvus*
Yleinen etenkin etelässä, jossa päivittäin 2-10.

Common Swift *Apus apus*
Näimme tervapääskyjä neljänä päivänä, paras päiväsumma 70.

Pallid Swift *Apus pallidus*
Laji määritettiin Atewassa, jossa näimme lajin mainiosti, 10 yksilöä.

Shining Blue Kingfisher *Alcedo quadribrachys*
22.3. Ankasa, 2 – vietimme paljon aikaa Ankasan metsän portilla, jossa silta ylittää rauhallisesti soljuvan joen. Tämänkin hyvän lajin näimme tuolta sillalta.

African Pygmy Kingfisher *Ceyx/Ispidina picta*
Melko yleinen: näimme tämän pienen kunkun seitsemänä päivänä, yhteensä 8 yksilöä.

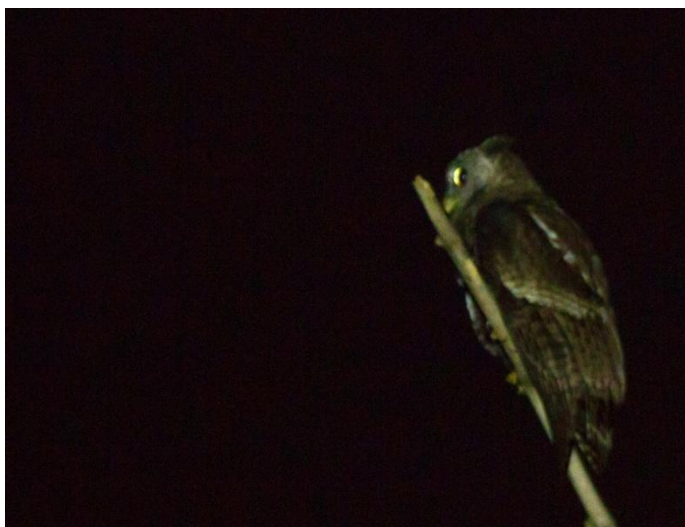
Malachite Kingfisher *Corythornis cristatus*
Havaintoja viideltä päivältä, yht. 7.

Striped Kingfisher *Halcyon chelicuti*
27.3. Mole NP, 1.

Pied Kingfisher *Ceryle rudis*
Havaintoja kahdeksana päivänä, yht. 23.

Chocolate-backed Kingfisher *Halcyon badia*
Odotettu laji, joka osoittautui yllättävän helpoksi tällä matkalla, sillä havaitsimme sen kuutena päivänä parhailla metsäkohteilla etelässä, yhteensä 8 yksilöä. Bobirissa kuulimme peräti 3 aamukäynnillämme.

Grey-headed Kingfisher *Halcyon leucocephala*
Mole NP, yht. 7.

Akun Eagle-Owl, Kakum NP. Kuva: Juha Honkala

Black Spinetail, Kakum NP. Kuva: Juha Honkala

Blue-breasted Kingfisher*Halcyon malimbica*

Näimme yhteensä kolme Kakumissa, Hans Cottage Botelin pihassa ja Mole NP: ssa.

Woodland Kingfisher*Halcyon senegalensis*

Yleinen, havaintoja kahdeksana päivänä.

Black Bee-eater*Merops gularis*

Näimme Kakum NP:n lähistöllä yhteensä neljä ja Atewassa kaksi.

Rosy Bee-eater*Merops malimbicus*

20.3. Kakum NP, 4. Olipa onnea, kun näimme tämän hankalasti havaittavan mehiläissyöjän kansallispuiston canopy walkwaylla, lentelemässä metsän yllä.

Blue-moustached Bee-eater*Merops mentalis*

Ghanan matkan ehdottomia toivelajeja on tämä harvinainen mehiläissyöjä, jonka hajanainen levinneisyys ulottuu Sierra Leonesta Kameruniin. Näimme lajin ensin Oपुरo forestissa, harvan metsän latvuksessa (alueella oli lennossa erittäin runsaasti päiväperhosia) ja myöhemmin myös Atewa forestissa. (Maasto-oppaassa lajista käytetään vielä nimeä Blue-headed Bee-eater *Merops muelleri*, joka on jo aiemmin jaettu kahteen lajiin, splitti hyväksytty IOC, Howard&Moore).

Northern Carmine Bee-eater*Merops nubicus*

28.3. näimme White Volta-joen niityillä neljän linnun parven.

Northern Carmine Bee-eater, White Volta. Kuva: Juha Honkala

White-throated Bee-eater *Merops albicollis*

Näimme lajin kuutena päivänä, yhteensä 70.

Red-throated Bee-eater *Merops bulocki*

Havaintoja ainoastaan Mole NP:ssa, jossa yhteensä 50.

Swallow-tailed Bee-eater *Merops hirundineus*

19.3. Shai Hills, 1.

Little Bee-eater *Merops pusillus*

Näimme yhteensä 5 kolmena eri päivänä.

Abyssinian Roller*Coracias abyssinicus*

Mole NP:n seudulla näimme yhteensä 5 kolmena päivänä.

Blue-bellied Roller*Coracias cyanogaster*

19.3. Shai Hills, 1.

Rufous-crowned /Purple Roller*Coracias naevius*

19.3. Shai Hills, 3.

Broad-billed Roller*Eurystomus glaucurus*

Mole NP:ssa kolmena päivänä 2-10 / päivä, lisäksi Nsuta forestissa näimme yhden.

Blue-throated Roller*Eurystomus gularis*

Kakum NP, Bobiri, Nsuta forest – näissä 2-4 / päivä.

Narina Trogon*Apaloderma narina*

Bonkro forest Ä1 ja Atewa forest Ä1.

White-headed Wood Hoopoe*Phoeniculus bollei*

20.3. Kakum NP, 4.

Forest Wood Hoopoe*Phoeniculus castaneiceps*

29.3. Bobiri forest, 4.

Green Wood Hoopoe*Phoeniculus purpureus*

19.3. Sakumono lagoonin rantametsä, 4.

Black Scimitarbill*Rhinopomastus aterrimus*

27.3. Mole NP, 4.

African Grey Hornbill*Tockus nasutus*

Melko yleinen, kolmena päivänä kirjassimme havainnot kaikkiaan 9 yksilöstä.

African Pied Hornbill*Tockus fasciatus*

Yleinen ja runsas. Kymmenenä päivänä yht. 65.

Northern Red-billed Hornbill*Tockus erythrohynchus*

27.3. Mole NP, 1.

Abyssinian Ground Hornbill*Bucorvis abyssinicus*

27.3. Mole NP, 1Ä.

Piping Hornbill

Bycanistes fistulator

Kakum NP ja Ankasa, näimme yhteensä 15.

Blue-throated Roller, Nsuta forest. Kuva: Juha Honkala

White-crested Hornbill

Tropicranus albocristatus

Näimme Bobirissa kaksi ja Atewassa yhden.

Brown-cheeked Hornbill

Bycanistes cylindricus

21.3. näimme yhteensä kolme Kakumin liepeillä ja Nsuta forestissa.

Yellow-spotted Barbet

Buccanodon duchaillui

Ankasassa yht. Ä3 ja Atewassa yht. Ä4.

Red-rumped Tinkerbird

Pogoniulus atroflavus

Seitsemänä päivänä kirjassimme muistiin havainnot 11 yksilöstä.

Yellow-fronted Tinkerbird

Pogoniulus chrysoconus

Shai Hills, 1, Mole NP, 1 ja Atewa 3.

Speckled Tinkerbird

Pogoniulus scolopaceus

Kakum NP yht. 3 ja Atewa forest, 2.

Yellow-throated Tinkerbird

Pogoniulus subsulphureus

Havaitsimme lajin viitenä päivänä, yht 8 yksilöä.

Hairy-breasted Barbet

Tricholaema hirsuta

Näimme Kakumissa yhden ja Ankasassa myös yhden.

Naked-faced Barbet

Gymnobucco calvus

Näimme neljänä päivänä yhteensä 29, runsain laji oli Atewan barbet-puun liepeillä.

Bristle-nosed Barbet

Gymnobucco peli

Atewan barbet-puun liepeillä noin 50.

Bearded Barbet

Lybius dubius

Näimme Mole NP:ssa yht. 5.

Vieillot's Barbet

Lybius vieilloti

Brenu beach roadilla kuulumme matkamme ainoan.

Yellow-billed Barbet

Trachyphonus purpuratus

Kakum NP, näimme kaksi kahtena eri päivänä.

Spotted Honeyguide

Indicator maculatus

22.3. Nsuta forest, 1 ylilentävä.

Cassin's Honeybird

Prodotiscus insignis

Kakum NP, näimme yhteensä kaksi.

Lesser Honeyguide

Indicator minor

Mole NP, 27.3. näimme yhden.

Golden-tailed Woodpecker

Campethera abingoni

27.3. Mole Np, 1.

Fine-spotted Woodpecker

Campethera punctuligera

27.3. Mole Np, 1.

Brown-backed Woodpecker

Dendropicos obsoletus

27.3. Mole NP, 1.

Brown-backed Woodpecker, Mole NP. Kuva: Juha Honkala

Little Green Woodpecker

Campethera maculosa

20.3. Kakum NP, 1.

Buff-spotted Woodpecker

Campethera nivos

Ankasa, Bonkro, Atewa, kussakin 1.

Melancholy Woodpecker

Dendropicos lugubris

Näimme Kakumissa kaksi ja Atewassa yhden. Melancholy Woodpecker on hiljattain splitattu Gabon Woodpeckeristä *Dendropicos gabonensis* – lajeja on pidetty aiemminkin eri lajeina, kunnes 1990-luvun alussa Afrikan lintuja tutkivat auktoriteetit lumppasivat lajit. Hiljattain niitä on kuitenkin jälleen käsitelty erillisinä lajeina (IOC, HBW, BirdLife jne, mutta Howard&Moore 2014 pitää niitä yhä yhtenä lajina, ainakin toistaiseksi.)

Fire-bellied Woodpecker

Dendropicos pyrrhogaster

Havaintoja lajin sekä Kakum NP:ssa että Atewa forestissa.

Rufous-sided Broadbill

Smithornis rufolateralis

20.3. Kakum NP, Ä1, 22.3. Nsuta forest, 1Ä ja Ä1, 23.3. Ankasa, yht. Ä4. Hieno laji, jonka näimme varsin hyvin Nsuta forestissa.

Sun Lark

Galerida modesta

27.3. näimme 5 Mole NP:n aromaisella alueella.

White-bibbed Swallow

Hirundo nigrita

Twifo Praso, 16.4. näimme Pra-joen sillalta 2 lintua.

Square-tailed Saw-wing

Psalidoprocne nitens

20.3. Kakum NP, 4, 23.3. Ankasa, 10, 30.3. Atewa, 2.

Fanti Saw-wing

Psalidoprocne obscura

21.3. Kakum NP, 2.

White-throated Blue Swallow

Hirundo nigrita

Twifo Praso, 25.3. näimme Pra-joen sillalta 10 lintua.

Lesser Striped Swallow *Cecropis abyssinica*

Pääskyistä osa jäi vähälle huomiolle ja luvut siksi melko vaatimattomiksi. Määritimme Kakumin ympäristöstä yht. 15 Lesser Striped Swallowta.

Red-breasted Swallow *Cecropis semirufa*

23.3. Ankasa, 4.

Common House Martin *Delichon urbicum*

Mole Np, yht. 8.

Preuss's Cliff Swallow *Petrochelidon preussi*

Brenu Beach road, noin 50 tuli yöpymään tien alltavaan rumpuputkeen.

Barn Swallow *Hirundo rustica*

Yleinen ja runsaslukuinen.

Wire-tailed Swallow *Hirundo smithii*

Mole NP ja ympäristö, yht. 20 määritetty.

African Pied Wagtail *Motacilla aguimp*

Yleinen kylien ja taajamien liepeillä, havaitsimme lajin kahdeksana päivänä.

Yellow Wagtail *Motacilla flava*

Näimme keltäväiskin viitenä päivänä, yhteensä 7 yksilöä.

Plain-backed Pipit *Anthus leucophrys*

19.3. Shai Hills, 1 ja 23.3. Ankasa, 1 avomaalla.

Tree Pipit *Anthus trivialis*

Näimme kaksi metsäkivistä Brenu beach roadilla ja yhden Oपुरo forestissa.

Purple-throated Cuckooshrike *Campephaga quiscalina*

20.3. Kakum NP, 1/ ja 29.3. Bobiri, /1.

Blue Cuckooshrike *Coracina azurea*

29.3. Bobiri, 1Ä.

White-breasted Cuckooshrike *Coracina pectoralis*

Mole NP:ssa näimme lajin kahtena päivänä, yhteensä 2 yksilöä.

Cameroon Sombre Greenbul *Andropadus curvirostris*

Näimme yksittäisiä parhailla metsäalueilla, useimmiten melko alhaalla, Kakum NP, Ankasa ja Atewa.

Little Grey Greenbul *Andropadus gracilis*

Kakum NP, 1 ja Atewa forest, 6.

Little Greenbul *Andropadus virens*

Kakumin alueella yleinen, kirjasimme muistiin yht. 17.

Slender-billed Greenbul *Stelgidillas gracilirostris*

Kakum NP, yht. 7, Oपुरo forest, 1 ja Bobiri forest, 1.

Slender-billed Greenbul, Kakum NP. Kuva: Juha Honkala

Honeyguide Greenbul	<i>Baeopogon indicator</i>
Havaintoja parhailta metsäalueilta viitenä päivänä, yht. 10.	
Golden Greenbul	<i>Calyptocichla serinus</i>
Kakum NP, 1 ja ja Atewa 1.	
Spotted Greenbul	<i>Ixonotus guttatus</i>
21.3. Kakum NP:n liepeillä näimme metsässä kuuden linnun parven.	
Icterine Greenbul	<i>Phyllastrephus icterinus</i>
Kakum NP, 2 ja Ankasa 2.	
Simple Leaflove	<i>Chlorocichla simplex</i>
Kakum NP:n sivutie, 2 ja Ankasa, 2.	
Western Nicator	<i>Nicator chloris</i>
Erittäin piilotteleva, mutta äänekäs metsänreunan lintu, jota jahtasimme useaan otteeseen. Havaintoja seitsemästä yksilöstä, joista 4 nähtiin, mutta ehkä vain yksi todella hyvin Atewassa.	
Common Bulbul	<i>Pycnonotus barbatus</i>
Yleinen jokapaikan lintu, havaintoja yhtä lukuun ottamatta jokaisena matkapäivänä.	
Swamp Palm Bulbul	<i>Thescelocichla leucopleura</i>
Kakum NP:n sivutie, kuuden linnun parvi ja Atewa, viiden linnun parvi.	
Grey-headed Bristlebill	<i>Bleda canicapillus</i>
Kakum NP, Ä, Ankasa, 2 ja Bobiri Ä2.	
Green-tailed Bristlebill	<i>Bleda eximius</i>
Kakum NP, 1Ä	
Red-tailed Bristlebill	<i>Bleda syndactylus</i>
Kakum NP, 2, Bonkro, 1.	
Western Bearded Greenbul	<i>Criniger barbatus</i>
Kakum NP, 6.	
Red-tailed Greenbul	<i>Criniger calurus</i>
Havaitsimme tämän metsälajin kolmena päivänä, yht. 11.	
Yellow-bearded Greenbul	<i>Criniger olivaceus</i>
Ankasa, 1.	
White-tailed Alethe	<i>Alethe diademata</i>
Kekälekertturastas on lähtökohtaisesti vaikea laji nähdä sen piilotellessa hämärän metsän alakerrassa. Havaitsimme lajin peräti viitenä päivänä, yhteensä 11 yksilöä ja näistä kahdeksan nähtiin. Tämä ei nyt mennyt ihan tavalliseen tapaan!	
White-tailed Ant Thrush	<i>Neocossyphus poensis</i>
20.3. Kakum NP, 1 ja 23.3. Ankasa, 1 – jälkimmäinen nähtiin oikein hienosti.	
Forest Robin	<i>Stiphrornis erythrothorax</i>
Havaintoja neljänä päivänä. Ankasassa laji on yleinen, näimme yhden ja kuulumme viisi 23.3.	
Finsch's Rufous Thrush	<i>Stizorhina finschi</i>
Kakum NP, yht. 3, ja Atewa 1. Nigerianmuurahaisrastas on lajin suomenkielinen nimi.	
White-crowned Robin-Chat	<i>Cossypha albicapillus</i>
Mole NP, yhteensä 4.	
Blue-shouldered Robin-Chat	<i>Cossypha cyanocampter</i>
Koetimme pitkään nähdä Javaren kylän liepeillä ihmismäisesti vihellelleen linnun, mutta näkemättä jäi. Lintu otti meistä voiton. Mutta heti seuraavana päivänä Opuro forestissa kohtasimme yhteistyökykyisen yksilön, joka tosin lauloi paljon vaatimattomammin, mutta ei ollut luonteeltaan yhtään niin ujo. Hyvä laji!	
Forest Scrub Robin	<i>Erythropygia leucosticta</i>
Atewa forest, Ä1. Metsäruostepyrstö.	
African Thrush	<i>Turdus pelios</i>
Näimme lajin viitenä päivänä, aina yksittäin.	
Whinchat	<i>Saxicola rubetra</i>
Näimme yhteensä kolme pensastaskua Winneba Plains'illa, Brenu beach roadilla ja Mole NP:ssa.	
African Moustached Warbler	<i>Melocichla mentalis</i>
Näimme yhden Winneba Plains'illa ja neljä Mole NP:ssa.	
Rufous-crowned Eremomela	<i>Eremomela badiceps</i>
Kakum NP: n canopy walkwaylla näimme viiden linnun parven.	
Senegal Eremomela	<i>Eremomela pusilla</i>
Melko yleinen, Shai Hillsilla ja Mole NP:ssa kertyi havaintoja viidestä yksilöstä.	
Green Crombec	<i>Sylvietta virens</i>
Näimme ja kuulumme neljänä päivänä yhteensä viisi yksilöä, mm. Kakum NP:ssa ja Nsuta forestissa.	
Green Hylia	<i>Hylia prasina</i>

Yleinen metsälintu, kirjassimme muistiin yht. 42 yhdeksänä matkapäivänä.

Wood Warbler *Phylloscopus sibilatrix*

Sirittäjä talvehtii Kakum NP:n alueella? Teimme alueella havainnto seitsemästä yksilöstä, lisäksi Mole NP, 1.

Violet-backed Hyliota *Hyliota violacea*

Kakum NP, Canopy walkway, 2.

Grey Longbill *Macrosphenus concolor*

Melko yleinen metsänreunan lintu, havaintoja kahdeksana päivänä.

Kemp's Longbill *Macrosphenus kemp*

Edellistä harvinaisempi, havaintoja viitenä päivänä (8 yksilöä).

Short-winged Cisticola *Cisticola brachypterus*

24.3. Brenu beach road, 1Ä.

Singing Cisticola *Cisticola cantans*

Winneba Plains 1 ja Brenu beach road, 3.

Red-faced Cisticola *Cisticola erythrops*

Winneba Plains 1, Kakum NP:n reuna, 1 ja Brenu beach road, 3.

Whistling Cisticola *Cisticola lateralis*

Kakum NP:n reuna-alueet, 1.

Black-backed Cisticola *Cisticola eximius*

White Voltan rantaniityt, 2Ä.

Winding Cisticola *Cisticola marginatus*

Ainoat havainnot Sakumono lagoonin rantaniityltä, jossa molemmilla käynneillä 1Ä. Tämä laji on splitattu.

Maasto-oppaassamme käytetään lajinimeä *Cisticola galactotes*, jonka levinneisyys on eteläisessä Afrikassa (Rufous-winged Cisticola).

Zitting Cisticola *Cisticola juncidis*

Ainoat havainnot Sakumono lagoonin rantaniityltä, jossa molemmilla käynneillä 1Ä.

Croaking Cisticola *Cisticola natalensis*

Winneba Plains, 1.

Yellow-breasted Apalis *Apalis flavida*

Mole NP, 2.

Black-capped Apalis *Apalis nigriceps*

Ankasa, 1, Atewa, yht. 3.

Sharpe's Apalis *Apalis sharpii*

Kakum NP, yht. 3.

Red-winged Warbler *Heliolais erythropterus*

Brenu beach road, 1Ä.

Tawny-flanked Prinia *Prinia subflava*

Laajalle levinnyt laji. Näimme yht. 4 Shai Hills ja Mole NP.

Grey-backed Camaroptera *Camaroptera brevicaudata*

Kirjasimme muistiin havainnt Shai Hills'ilta ja Bobirista.

Olive-green Camaroptera *Camaroptera chloronota*

Metsälaji, havaitsimme lajin kuutena päivänä.

Yellow-browed Camaroptera *Camaroptera superciliaris*

Metsälaji, havainnot Kakum NP, Ankasa ja Atewa.

Oriole Warbler *Hypergerus atriceps*

Näimme Mole NP:ssa yhteensä kolme.

Fraser's Forest Flycatcher *Fraseria ocreata*

Nsuta forest 1, Ankasa 1 ja Atewa 1.

Northern Black Flycatcher *Melaenornis edolioides*

Savannilaji. Shai Hills, 2 ja Mole NP, 8.

Ussher's Flycatcher *Muscicapa ussheri*

Latvalaji, Kakum NP, 4 ja Nsuta forest, 2.

Cassin's Flycatcher *Muscicapa cassini*

Tämän jokivarsien siepon laaja levinneisyys on sellaisessa osassa Länsi- ja Keski-Afrikkaa, jossa lintuharrastajat nykyään liikkuvat hyvin vähän. Ghanassa lajin tapaa varmimmin Ankasan metsässä, joen ylittävältä sillalta tähystäen. Näimme linnun päivystävän vanhan pesänsä vieressä. Pesä oli rakennettu joesta töröttävään oksaan.

Dusky-blue Flycatcher *Muscicapa comitata*

Kakum NP 2, Javare 1 ja Atewa forest, 2.

European Pied Flycatcher *Ficedula hypoleuca*

Näimme kirjosisiepon Shai Hills'illä ja Mole NP:ssa.

Swamp Flycatcher
Mole NP, 1.

Muscicapa aquatica

Swamp Flycatcher, Mole NP. Kuva: Eero Rasi

Gambaga Flycatcher

Muscicapa gambagae

Mole NP, 3. Pikkuharmaasieppo on Ghanassa vähälukuinen ja paikoittainen. Mole NP:ssa lajia tavataan yhden lammikon rannalla, jossa on noin kolme reviiriä.

Grey-throated Tit-Flycatcher

Myioparus griseigularis

Kakum NP 1 ja Bonkro forest 1.

Lead-coloured Flycatcher

Myioparus plumbeus

Shai Hills, 1.

African Blue Flycatcher

Elminia longicauda

Mole NP, 1.

Chestnut-capped Flycatcher

Erythrocercus mccallii

Tämä outo sieppo muistuttaa käyttäytymiseltään ja muodoltaan warbleria tai sylviaa. Kakum NP, 1.

Red-bellied Paradise Flycatcher

Terpsiphone rufiventer

Melko yleinen metsälintu, havaitsimme yht. 8.

African Paradise Flycatcher

Terpsiphone viridis

Varsin yleinen metsien lintu, havaintoja kertyi kuudelta päivältä yhteensä 16 yksilöstä.

Blue-headed Crested Flycatcher

Trochocercus nitens

Nsuta 1, Ankasa 1, Atewa 3. Metsänreunan pensaikkojen piileskelijä, jolla on kuuluva ääni.

Senegal Batis

Batis senegalensis

Näimme kolme Mole NP:ssa.

Black-and-white flycatcher

Bias musicus

Brimsu 2 ja Atewa forest 1.

Red-cheeked Wattle-eye

Platysteira blissetti

Kakum NP: n liepeillä näimme yhden vaatimattomasti, mutta Javaressa näimme vähän vaivaa ja lintu oli lopuksi hienosti näkyvillä. Atewassa lisäksi kuulumme lajin.

West African Wattle-eye

Platysteira hormophora

21.3. Kakum NP:n liepeillä näimme naaraan. Maasto-oppaassamme lajista käytetään nimeä Chestnut Wattle-eye *Dyaphorophya castanea*, jonka levinneisyys ulottuu Nigeriasta Keniaan ja Sambiaan ja josta West-African Wattle-eye on splitattu.

Common (eli Brown-throated) Wattle-eye

Platysteira cyanea

Ainoat havaintomme lajista Shai Hills 1, Winneba plains 1, Brenu beach road 2 ja Mole NP 3.

Yellow-headed Picathartes

Picathartes gymnocephalus

Bonkron metsässä näimme pitkän odotuksen jälkeen neljä lintua iltahämärissä menossa yöpuulle, tai pitäisikö sanoa kalliolle. Vai kiven alle? Ison jättikiven seinämään rakentamissaan pesissä nämä kaljukkaat yöpyvät. Ghanan matkamme kohokohta!

Brown Babbler *Turdoides plebejus*

Mole NP, 2.

Blackcap Babbler *Turdoides reinwardtii*

Winneba plains, 2.

Blackcap Illadopsis *Illadopsis cleaveri*

Kakum NP, 1 ja Ankasa 1.

Brown Illadopsis *Illadopsis fulvescens*

Kakum NP 1, Kakum NP:n sivutie 1, Nsuta forest 2 ja Atewa forest, 1.

Puvel's Illadopsis *Illadopsis puveli*

Kakum NP, 2 ja Oपुरo forest, 2.

Pale-breasted Illadopsis *Illadopsis rufipennis*

Illadopsikset ovat hämyisen metsän alakerran piilottelevia asukkeja. Enimmäkseen hankalia nähdä. Ankasassa näimme yhden Pale-breasted'in, outoa kyllä, aivan loistavasti ja kuulumme toisen.

White-shouldered Black Tit *Parus leucomelas*

Mole NP, yht. 5.

Tit Hylia *Pholidornis rushiae*

Hyvin pieni lintu ja useimmiten metsän latvuksessa, siksi aika hankala tapaus. Havaitimme kuitenkin yhteensä 12, joista muutaman oikein hienosti.

Spotted Creeper *Salpornis spilonotus*

Näimme Mole NP:ssa kaksi helmikiipijää.

Yellow White-eye *Zosterops senegalensis*

Yllättävän harvinainen, näimme ainoamme (2) Mole NP: ssa.

Green Sunbird *Anthreptes rectirostris*

30.3. Atewassa näimme kymmenen parven melko ylhäällä puussa.

Little Green Sunbird *Anthreptes seimundi*

Yleinen Kakum NP:n seudulla, jossa näimme 6, lisäksi 1 Brenu beach roadilla.

Fraser's Sunbird *Deleornis fraseri*

Näimme yhteensä kolme Kakum NP:ssa, Ankasassa ja Atewassa.

Reichenbach's Sunbird *Anabathmis reichenbachii*

Keltaperämedestäjä oli kohdelajimme Amansurin kosteikolla, jossa se viihtyy mangroven laidassa. Noin puolen tunnin etsinnällä laji löytyikin, näimme yhden koiraan.

Buff-throated Sunbird *Chalcomitra adelberti*

Aluksi vain kuulumme lajin Kakum NP:n lähistöllä, mutta onneksi viikkoa myöhemmin näimme kaksi hienosti Atewan metsäalueella.

Scarlet-chested Sunbird *Chalcomitra senegalensis*

Mole NP, yht. 8.

Olive-bellied Sunbird *Cinnyris chloropygius*

Kakum NP:n seudulla yht. 3 ja Ankasa, 1.

Splendid Sunbird *Cinnyris coccinigastrus*

Shai Hills 4, Brenu beach road 2 ja Atewa 1.

Copper Sunbird *Cinnyris cupreus*

Brenu beach road 2 ja Mole NP, 1.

Johanna's Sunbird *Cinnyris johannae*

Nsuta forest, 1.

Beautiful Sunbird *Cinnyris pulchellus*

Mole NP, 10.

Superb Sunbird *Cinnyris superbus*

Javare 1 ja Hans Cottage Botelin piha, 1, lounasta odotellessa.

Blue-throated Brown Sunbird *Cyanomitra cyanolaema*

Näimme lajin viitenä päivänä, yhteensä 6 yksilöä

Olive Sunbird *Cyanomitra olivacea*

Yleinen Ankasassa, jossa näimme 10, lisäksi Bobirissa ja Atewassa havainnot.

Green-headed Sunbird *Cyanomitra verticalis*

Brenu beach road, 2.

Collared Sunbird *Hedydipna collaris*

Yleinen ja laajalle levinnyt, havaitimme 13 yhteensä.

Pygmy Sunbird *Hedydipna platyura*

27.3. Mole NP, 1.

Yellow-billed Shrike

Corvinella corvina

Näimme hieman yllättäen vain kymmenkunta lintua, kaikki auton ikkunasta Accran alueella mennessä ja tullessa Shai Hills'iltä.

Northern Fiscal

Lanius humeralis

Yleinen avomaiden tähystelijä, näimme yhteensä 35 seitsemänä päivänä. Laji (maasto-oppaasamme Common Fiscal) on splitattu, eikä ihme, sillä niin eri näköinen on eteläisessä Afrikassa tavattava Southern Fiscal *Lanius collaris*.

Many-colored Bushshrike

Chlorophoneus multicolor

Atewa forest, Ä1. Lintu äänteli vain kerran lyhyesti ja vaiken i sitten täysin.

Sulphur-breasted Bushshrike

Chlorophoneus sulfureopectus

Brenu beach road 3 ja Mole NP, 3.

Brown-crowned Tchagra

Tchagra australis

Javare 1 ja Oपुरo 1.

Black-crowned Tchagra

Tchagra senegalus

Näimme neljänä päivänä yhteensä 12.

Northern Puffback

Dryoscopus gambensis

Oपुरo forest, 1 ja Mole NP, yht. 6.

Sabine's Puffback

Dryoscopus sabini

Kakum NP ja ympäristö, yht. 4.

Brubru

Nilaus afer

Näimme vain yhden Mole NP:ssa.

Yellow-crowned Gonolek

Laniarius barbarus

Melko yleinen pensaikkojen piileskelijä (yhteensä 17 kuutena päivänä).

Sooty Boubou

Laniarius leucorhynchus

Kakum NP:n sivutie 1Ä, Javare, 2.

Red-billed Helmetshrike

Prionops caniceps

Näimme yhden Nsuta forestissa ja neljän linnun parvenu Ankasassa.

African Golden Oriole

Oriolus auratus

Mole NP, 1.

Western Oriole

Oriolus brachyrynchus

Yleinen Nsuta forestissa, jossa 6, lisäksi Atewan rinnetmetsässä 3.

Black-winged Oriole

Oriolus nigripennis

Kakum NP 5 ja Oपुरo forest 3.

Black-winged Oriole, Nsuta forest. Kuva: Juha Honkala

Pied Crow

Corvus albus

Runsas ja yleinen, vain kahtena päivänä emme havainneet lajia, suurin päiväsumma 250, yhteensä 760.

Fork-tailed Drongo	<i>Dicrurus adsimilis</i>
Ainoamme näimme Shai Hills'illä ja Mole NP:ssa.	
Shining Drongo	<i>Dicrurus atripennis</i>
Bobiri forest, 1.	
Square-tailed Drongo	<i>Dicrurus ludwigii</i>
Mole NP 1, varjoisassa joenvarsimetsässä.	
Velvet-mantled Drongo	<i>Dicrurus modestus</i>
Näimme lajin neljänä päivänä kosteissa metsissä.	
Copper-tailed Starling	<i>Hylopsar cupreocauda</i>
Näimme neljänä päivänä eri puolilla yhteensä 8, mm. Kakum NP, 3 ja Atewa, 3.	
Splendid Starling	<i>Lamprotornis splendidus</i>
Amansuri, 1.	
Forest Chestnut-winged Starling	<i>Onychognathus fulgidus</i>
Nsuta forest 1 ja Ankasa 4.	
Narrow-tailed Starling	<i>Poeoptera lugubris</i>
Nsuta forest, 10 (samassa parvessa).	
Long-tailed Glossy Starling	<i>Lamprotornis caudatus</i>
Amansuri 1, Mole NP 10 ja White Voltan niityt 1.	

Long-tailed Glossy Starling, Mole NP. Kuva: Juha Honkala

Bronze-tailed Starling	<i>Lamprotornis chalcurus</i>
Mole NP, 2.	
Purple Starling	<i>Lamprotornis purpureus</i>
Mole NP ja ympäristö, yhteensä 9, lisäksi Sakumono lagoonin lähellä puistomaisella alueella 4.	
Violet-backed Starling	<i>Cinnyricinclus leucogaster</i>
Javare 10 ja White Voltan niityt, 2.	
Northern Grey-headed Sparrow	<i>Passer griseus</i>
Yleinen kylien laitamilla, kirjasimme muistiin yht. 59.	
Bush Petronia	<i>Petronia dentata</i>
Matkalla Mole NP:iin näimme satunnaispysähdyksellä yhden.	
Chestnut-crowned Sparrow-Weaver	<i>Plocepasser superciliosus</i>
Mole NP, Ä1, 2.	
Orange Weaver	<i>Ploceus aurantius</i>
Hans Cottage Botelin lammen ympäristössä noin 20 lintua, koiraita ja naaraita pesillä.	
Village Weaver	<i>Ploceus cucullatus</i>
Monin paikoin yleinen ja runsaslukuinen, erityisesti Hans Cottage Botelin lampi, jossa noin 200.	
Little Weaver	<i>Ploceus luteolus</i>
Mole NP, 2.	
Slender-billed Weaver	<i>Ploceus pelzelni</i>
24.3. Brenu beach road, 2.	
Black-necked Weaver	<i>Ploceus nigricollis</i>
Harvalukuinen rehevillä pensaikkomailla ja metsän laidoissa. Teimme havaintoja lajista viitenä päivänä, yhteensä 12.	
Maxwell's Black Weaver	<i>Ploceus albinucha</i>
Atewa forestin rinnekevelyllä näimme noin 30 yhtenä paikallisena parvenu korkeassa pensaikossa.	
Vieillot's Black Weaver	<i>Ploceus nigerrimus</i>

Monin paikoin yleinen ja runsaslukuinen pesimälintu veden äärellä, mm. Hans Cottage Botelin lampi, jossa noin 50 ja Opuro forestin soistunut lampi, jossa myös noin 50.

Preuss's Weaver *Ploceus preussi*

Kakum NP, canopy walkway, 4.

Preuss's Weaver, Kakum Np. Kuva: Juha Honkala

Yellow-mantled Weaver *Ploceus tricolor*

Havaitsimme lajin kahtena päivänä: Kakum NP, Canopy walkway, 10 ja Bobiri, 2 yksilöä.

Grosbeak Weaver *Amblyospiza albifrons*

Näimme 29.3. Atewan alueella kaksi lintua sekundaäripensaikkoalueen reunassa, puun latvassa.

Compact Weaver *Ploceus superciliosus*

24.3. Brenu beach roadilla näimme onneksemme kaksi lintua tienvarsipensaikossa.

Crested Malimbe *Malimbus malimbicus*

Kakum NP 2, Ankasa forest 2 ja Atewa 1.

Blue-billed Malimbe *Malimbus nitens*

Kakum NP 2 ja Nsuta forest 1.

Red-headed Malimbe *Malimbus rubicollis*

Kakum NP, yht. 6, Nsuta forest, 2.

Red-vented Malimbe *Malimbus scutatus*

Kakum NP, 2, Atewa forest, 1.

Yellow-crowned Bishop *Euplectes afer*

Brenu beach road, 2.

Northern Red Bishop *Euplectes fransiscanus*

28.3. Mole NP:n liepeillä kostealla niitty- ja viljelysmaalla 50 linnun parvi.

Yellow-mantled Widowbird *Euplectes macroura*

Winneba plains, 6.

Chestnut-breasted Nigrita *Nigrita bicolor*

Havaintoja neljänä päivänä, yht. 7 paikoissa Kakum NP, Ankasa ja Atewa.

Grey-headed Nigrita *Nigrita canicapillus*

Nsuta forest Ä1, Ankasa forest 1 ja Opuro forest 1 Ä.

White-breasted Nigrita *Nigrita fusconotus*

Kakum NP, yht. 4 ja Atewa 1.

Red-fronted Antpecker *Parmoptila rubrifrons*

Tämä vähälukuinen punamuurahaispeippo oli Opuro forestin yllätyslaji 18.4. – tosin kuulimme sen vain laulavan.

Western Bluebill *Spermophaga haematina*

21.3. Kakum NP:n liepeillä näimme kaksi ja 31.3 Atewassa yhden ruokailemassa tien varressa maassa.

Black-bellied Firefinch*Lagonosticta rara*

24.3. Brenu bead road, 2 ja 27.3. Mole NP, 2.

Bar-breasted Firefinch*Lagonosticta rufopicta*

Näimme tämän pienen peipon kuutena päivänä, yht. 35 yksilöä.

Red-billed Firefinch*Lagonosticta senegala*

Mole NP, yht. 4.

Lavender Waxbill*Estrilda caerulescens*

Mole NP, yht. 4.

Orange-cheeked Waxbill*Estrilda melpoda*

Tämän kauniin Waxbillin näimme kuutena päivänä, yhteensä 43 yksilöä.

Orange-cheeked Waxbill, Brimsu. Kuva: Juha Honkala

Red-cheeked Cordon-bleu*Uraeginthus bengalus*

Mole NP ja ympäristö, yht. 4.

Black-and-white Mannikin*Lonchura bicolor*

Näimme lajin vain kahtena päivänä, Accrassa yhden ja Atewassa kaksi.

Bronze Mannikin*Lonchura cucullata*

Yleisin mannekiini, näimme lajin seitsemänä päivänä, yhteensä 113 yksilöä.

Maggie Mannikin*Lonchura fringilloides*

Bobiri forestissa näimme kadeksan linnun parven ruokailemassa bambuilla.

Black-faced Quailfinch*Ortygospiza atricollis*

White Voltan rantaniityltä komppasimme ilmaan kahden linnun parven ja hetkeä myöhemmin löysimme vielä kaksi töpöpeippoa maasta. Tämä laji on kuuluisa tavastaan olla koskaan laskeutumatta puuhun tai pensaaseen,

Pin-tailed Whydah*Vidua macroura*

Näimme viitenä päivänä yhteensä 20.

Yellow-fronted Canary*Serinus mozambica*

Mole NP, 3.